COMUNICAT
cu privire la îndeplinirea planului de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România în perioada 1966 – 1970

Editura politică

COMUNICAT
cu privire la îndeplinirea planului de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România în perioada 1966—1970

Editura politică, Bucureşti — 1971

CUPRINS

Apărut — februarie 1971

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti, Republica Socialistă România

Planul cincinal pe anii 1966—1970 a fost îndeplinit cu succes de poporul nostru; s-au obţinut realizări de seamă în toate domeniile vieţii economice şi sociale; activitatea economică s-a ridicat pe o treaptă calitativ superioară. Succesele dobîndite confirmă justeţea liniei generale a politicii Partidului Comunist Român îndreptată spre dezvoltarea accelerată a forţelor de producţie şi perfecţionarea relaţiilor de producţie, în vederea sporirii neîntrerupte a avuţiei naţionale, ridicării nivelului de trai material şi cultural al oamenilor muncii.

Venitul naţional realizat în perioada 1966—1970 prin mobilizarea mai intensă a rezervelor din economie a depăşit prevederile planului cu circa 13,6 miliarde lei, crescînd într-un ritm mediu anual de 7,7 la sută. Din totalul venitului naţional pentru consum s-a alocat 69,7 la sută, realizîndu-se pe întregul cincinal volumul fondului de consum prevăzut în plan. Resursele create au permis, totodată, repartizarea unor fonduri sporite pentru acumulare, a cărei pondere în venitul naţional a reprezentat 30,3 la sută, din care 23,7 la sută pentru dezvoltarea ramurilor producţiei materiale şi 6,6

la sută pentru construcția de locuințe, asigurarea bazei materiale a acțiunilor social-culturale și serviciilor destinate populației. Această repartiție a permis asigurarea creșterii an de an a nivelului de trai material și cultural al poporului, precum și înfăptuirea unui vast program de investiții pentru progresul continuu al economiei, științei și culturii.

A continuat intens procesul de industrializare socialistă; producția industrială s-a dezvoltat în ritmuri înalte, superioare celor prevăzute în planul cincinal, accentuîndu-se rolul industriei ca factor principal al dezvoltării economiei, al progresului întregii noastre societăți. Realizări însemnate au fost obținute în agricultură, în construcții, transporturi și în celelalte ramuri. Ca rezultat al preocupărilor sporite pentru dezvoltarea armonioasă a forțelor de producție pe întregul teritoriu național, s-au înregistrat succese în ridicarea economică și social-culturală a județelor și localităților țării. A crescut participarea României la schimburile economice internaționale, s-au intensificat colaborarea și cooperarea economică și tehnico-științifică cu alte țări.

În înfăptuirea sarcinilor planului cincinal, un deosebit accent a fost pus pe laturile calitative ale dezvoltării economice; s-au realizat progrese în modernizarea structurii producției materiale, extinderea tehnicii și tehnologiilor moderne, în diversificarea, înnoirea și ridicarea calității produselor. A crescut numărul salariaților, s-au îmbunătățit calificarea și utilizarea forței de muncă. Activitatea economică din acest cincinal s-a caracterizat prin rezultate importante obținute în valorificarea

superioară a resurselor naturale, creșterea productivității muncii, reducerea nivelului cheltuielilor materiale de producție, în ridicarea eficienței economice generale, ceea ce a asigurat noi surse de sporire a venitului național al țării.

Pe temelia dezvoltării producției materiale, a creșterii venitului național, au sporit veniturile reale ale tuturor categoriilor de oameni ai muncii de la orașe și sate, s-a extins construcția de locuințe, au fost majorate an de an cheltuielile statului pentru învățămînt, cultură, ocrotirea sănătății și alte acțiuni sociale.

Perioada 1966—1970 a fost marcată de importante realizări în traducerea în viață a hotărîrilor Congresului al IX-lea al P.C.R., ale Conferinței Naționale din 1967 a partidului și ale Congresului al X-lea al P.C.R. privind reorganizarea administrativ-teritorială a țării, simplificarea aparatului de stat, perfecționarea conducerii și organizării activității economice și a întregii vieți sociale, îmbunătățirea legislației economice — ceea ce a permis manifestarea largă a inițiativei creatoare a maselor de oameni ai muncii, adîncirea democrației socialiste, fructificarea mai intensă a marilor posibilități de progres pe care le generează socialismul.

La sfîrșitul cincinalului 1966—1970 — etapa cea mai rodnică a edificării socialismului în patria noastră — România se înfățișează ca o țară cu o economie dinamică și sănătoasă, în plin proces de modernizare, capabilă să înainteze hotărît pe drumul progresului și civilizației.

Principalii indicatori care caracterizează dezvoltarea economico-socială în perioada 1966—1970 se prezintă astfel:

— procente —

	Nivelul anului 1970 față de 1965	Ritmul mediu anual de creștere 1966—1970
Produsul social	151	8,5
Venitul național	145	7,7
Investițiile din fondurile centralizate ale statului	169	11,1
Fondurile fixe economice și social-culturale puse în funcțiune din investițiile centralizate ale statului	172	11,5
Numărul salariaților	119	3,5
Producția globală industrială	175	11,8
Producția de construcții montaj	171	11,3
Producția globală agricolă	124 *	—
Volumul comerțului exterior	175	11,8
Productivitatea muncii pe un salariat din industria de stat	145	7,7
Veniturile reale pe un locuitor	122	4,1
Vînzările de mărfuri cu amănuntul prin comerțul socialist	149	8,3
Cheltuieli pentru acțiuni social-culturale de la bugetul de stat	160	9,8

* Media anuală 1966—1970 față de media anuală 1961—1965.

1. INDUSTRIA

În anii cincinalului, dezvoltarea viguroasă a industriei a consolidat poziția acesteia de ramură conducătoare în economie. O dată cu creșterea cantitativă a producției, au avut loc schimbări calitative în profilul industriei; dezvoltarea rapidă a ramurilor și subramurilor de mare importanță

pentru înzestrarea tehnică superioară și progresul general al întregii economii a accentuat procesul de făurire a unei structuri moderne a industriei. A crescut complexitatea producției, s-a amplificat acțiunea de îmbunătățire a calității produselor. Activitatea industriei a fost consecvent orientată spre ridicarea eficienței economice.

În industrie s-a desfășurat un intens proces de îmbunătățire a formelor de conducere și de organizare: înființarea centralelor, combinatelor și grupurilor de întreprinderi, preocuparea pentru așezarea pe baze științifice a organizării producției și a muncii au asigurat premise pentru o mai bună funcționare a întregului mecanism economic, pentru utilizarea la un nivel superior a mijloacelor materiale și a forței de muncă.

Sarcinile cincinalului la producția globală pe întreaga industrie și pe principalele ramuri s-au îndeplinit după cum urmează:

— procente —

	Nivelul anului 1970 față de 1965		Ritmul mediu anual de creștere realizat 1966—1970
	Plan	Realizat	
INDUSTRIE — total	166—173	175	11,8
— Grupa A	176—177	182	12,7
— Grupa B	160—165	160	9,9
din care pe principalele ramuri:			
Energie electrică și termică	210—213	220	17,1
Combustibil	127—128	133	5,9
Metalurgia feroasă	182—184	177	12,1
Metalurgia neferoasă	157—162	180	12,5

Construcţii de maşini şi prelucrarea metalelor	178—194	209	15,9
Chimie, celuloză şi hîrtie din care:	231—246	249	20,0
— chimie	—	264	21,4
— celuloză şi hîrtie	—	195	14,3
Materiale de construcţii	166—167	177	12,1
Exploatarea şi prelucrarea lemnului	135—138	138	6,7
Industria uşoară	153—160	173	11,6
Industria alimentară	153—156	136	6,3

Producţia globală industrială realizată în această perioadă depăşeşte cu 26,9 miliarde lei limita superioară prevăzută în legea planului cincinal. Sporul absolut al producţiei anului 1970 faţă de 1965 reprezintă 125,8 miliarde lei, **ritmul mediu anual de creştere fiind de 11,8 la sută, faţă de 10,6—11,6 la sută cît s-a prevăzut.** Producţia globală industrială obţinută în anul 1970 este egală cu cea realizată în întreaga perioadă 1950—1956.

O creştere rapidă a cunoscut producţia mijloacelor de producţie (grupa A). Dezvoltarea prioritară a producţiei de energie electrică şi termică, a metalurgiei, construcţiilor de maşini şi chimiei — ramuri hotărîtoare pentru progresul economic şi tehnic, pentru valorificarea superioară a resurselor naturale şi de muncă — a avut ca efect importante schimbări structurale; la sfîrşitul cincinalului, ponderea acestor ramuri în producţia industrială a ţării a fost de 52,4 la sută, faţă de 43,2 la sută în 1965.

Creşterea producţiei în industria uşoară şi alimentară, precum şi în sectoarele producătoare de mărfuri pentru populaţie din industria construcţiilor de maşini, chimie, industria lemnului şi

din alte ramuri a asigurat sporirea producţiei de bunuri de consum (grupa B) într-un ritm mediu anual de aproape 10 la sută.

Nivelul atins în dezvoltarea industrială a ţării este reflectat de faptul că, în ultimul an al cincinalului, **o producţie echivalentă cu cea a întregului an 1938 s-a realizat în numai 22 de zile, iar în unele ramuri industriale, într-un interval şi mai scurt: 5 zile în chimie, 6 zile în ramura energiei electrice şi termice, 8 zile în construcţia de maşini, 16 zile în metalurgia feroasă. În industria uşoară producţia anului 1938 s-a realizat în 26 zile.** (A se vedea tabelul din paginile 10, 11 şi 12).

Aceste realizări marchează dezvoltarea puternică a bazei energetice şi de materii prime, creşterea dinamică a industriei prelucrătoare, sporirea ponderii produselor care înmagazinează muncă complexă, de calificare superioară. S-au asigurat astfel noi premise pentru menţinerea ritmului rapid de creştere a economiei noastre, pentru satisfacerea mai bună a cerinţelor populaţiei, pentru sporirea şi diversificarea exporturilor, pentru ridicarea eficienţei activităţii economice.

În concordanţă cu necesităţile crescînde ale economiei naţionale, au fost intensificate eforturile pentru lărgirea **BAZEI DE MATERII PRIME**, prin descoperirea şi punerea în valoare a noi rezerve de ţiţei, gaz metan, cărbuni, minereuri feroase, neferoase şi nemetalifere. În perioada 1966—1970, au fost investite din fondurile centralizate ale statului, pentru explorări geologice şi lucrări de foraj, 13,6 miliarde lei.

În cadrul resurselor de energie primară, o creştere mai accentuată s-a înregistrat la producţia

Producția principalelor produse industriale în perioada 1966—1970, comparativ cu prevederile planului cincinal, se prezintă astfel:

	U.M.	Producția realizată		Producția realizată în 1970 în % față de 1965	Producția realizată în perioada 1966—1970 în % față de plan
		1965	1970		
Energia electrică	mild. kWh	17,2	35,1	204	104
Cărbune extras	mii tone	12 094,7	22 835,2	189	102
Țiței extras	mii tone	12 571,1	13 376,8	106	101
Benzine	mii tone	2 457,8	2 786,1	113	104
Gaze naturale	mil. mc	17 452,5	25 030,7	143	—
din care:					
— gaz metan extras	mil. mc	13 038,3	19 970,8	153	102
Fontă	mii tone	2 019,2	4 210,2	209	101
Oțel	mii tone	3 420,3	6 516,0	190	100
din care:					
— oțeluri aliate	mii tone	192,8	414,4	215	91
Laminate finite	mii tone	2 347,3	4 504,3	192	100
Țevi din oțel	mii tone	586,1	767,2	131	100
Aluminiu primar și aliaje din aluminiu	tone	8 578	101 283	12 ori	121
Motoare electrice de 0,25 kW și peste	MW	1 255,3	2 834,2	226	114
Mașini-unelte pentru așchierea metalelor	buc.	7 163	14 138	197	109
Mijloace de automatizare	mil. lei	145,4	956,5	658	147
Excavatoare	buc.	465	732	157	—
Locomotive Diesel și electrice magistrale	buc.	110	265	241	106
Vagoane de marfă pentru linii magistrale	buc. echiv. 4 osii	6 994	8 218	118	100
Autocamioane, autobasculante și autotractoare	buc.	14 306	35 018	245	105
Autoturisme de oraș	buc.	—	16 250	—	155
Tractoare	mii buc.	15,8	29,3	185	100
Produse sodice	mii tone	592,0	921,2	156	101
Acid sulfuric monohidrat	mii tone	540,6	994,4	184	—
Îngrășăminte minerale (100%)	mii tone	292,8	895,3	306	71
Negru de fum	tone	36 704	72 474	197	—
Materiale plastice și rășini sintetice (100%)	mii tone	75,5	206,2	273	93
Fibre și fire chimice	tone	20 956	76 613	366	95
Anvelope auto, tractor, avion	mii buc.	1 222,0	2 456,8	201	110
Cauciuc sintetic	tone	30 820	61 234	199	100
Hîrtie	mii tone	244,1	431,4	177	97
Ciment	mii tone	5 405,6	8 126,6	150	104
Prefabricate din beton armat	mii mc	894,8	2 271,1	254	—
Geamuri trase (echiv. 2 mm grosime)	mii mp	26 234	38 150	145	—
Cherestea	mii mc	5 003,6	5 304,6	106	—
Plăci din particule aglomerate și fibrolemnoase	mii tone	262,8	428,1	163	89

	U.M.	Producția realizată		Producția realizată în 1970 în % față de 1965	Producția realizată în perioada 1966—1970 în % față de plan
		1965	1970		
Mobilă	mil. lei	2 781,0	5 609,6	202	110
Țesături	mil. mp	430,8	607,9	141	106
Tricotaje	mil. buc.	77,9	139,7	179	107
Confecții	mil. lei	7 060	12 615	179	105
Încălțăminte	mii per.	42 566	65 804	155	110
Televizoare	mii buc.	100,6	280,0	278	104
Aparate de radio	mii buc.	323,1	455,0	141	106
Răcitoare electrice	mii buc.	125,2	135,1	108	84
Carne	mii tone	308	425	138	94
Preparate și conserve din carne	mii tone	73	143	197	—
Pește	mii tone	46	60	130	88
Lapte de consum (inclusiv lapte praf)	mii hl	2 706	4 336	160	116
Brînzeturi	tone	53 061	68 178	128	91
Unt	tone	21 753	30 713	141	105
Zahăr	mii tone	402	377	94	79
Ulei comestibil	mii tone	172	274	159	108
Conserve de legume sterilizate	mii tone	71	136	191	107
Bere	mii hl	2 665	4 375	164	106

de cărbuni și gaze naturale, care în 1970 a reprezentat două treimi din totalul resurselor. În industria cărbunelui producția a crescut de 1,9 ori; s-a dezvoltat îndeosebi extracția lignitului la suprafață, care a sporit de peste 5 ori față de anul 1965. În extracția țițeiului, s-a intensificat aplicarea metodelor de recuperare secundară, care pe întregul cincinal a asigurat o producție de 8,5 milioane tone. Față de anul 1965, producția a crescut de peste 2 ori la minereuri cuprifere, de 1,5 ori la minereuri complexe, de 1,6 ori la pirită, de 3,6 ori la bauxită. În aceeași perioadă, producția de minereuri nemetalifere a crescut cu 73%, iar extracția sării a ajuns la 2,9 milioane tone anual.

O dezvoltare rapidă a cunoscut **INDUSTRIA ENERGIEI ELECTRICE ȘI TERMICE,** a cărei producție a crescut de 2,2 ori față de 1965, într-un ritm mediu anual de 17,1 la sută, față de 16,0—16,3 la sută planificat.

La sfîrșitul anului 1970, puterea totală instalată în centralele electrice s-a ridicat la 7 300 MW, fiind cu circa 4 000 MW mai mare decît cea existentă în anul 1965. Puterea agregatelor energetice puse în funcțiune în cincinalul 1966—1970 depășește de 5,4 ori întreaga putere a centralelor electrice existente în România în anul 1950. Peste 70 la sută din puterea instalată se află concentrată în centrale mai mari de 100 MW. Înzestrarea centralelor electrice cu echipamente moderne, avînd parametrii tehnici ridicați, a permis o mai bună utilizare a resurselor de combustibil ale țării.

INDUSTRIA METALURGICĂ s-a dezvoltat într-un ritm susținut; producția de fontă, oțel și laminate a crescut de 2 ori în comparație cu 1965.

Sarcina la oţeluri aliate s-a îndeplinit însă în proporţie de 91 la sută. Creşterea producţiei, introducerea în fabricaţie a 118 noi mărci de oţeluri şi a peste 320 sortimente de laminate şi ţevi a asigurat satisfacerea mai bună a nevoilor sporite de metal ale economiei. O creştere considerabilă a avut loc în industria de aluminiu, producţia ajungînd în 1970 la peste 100 mii de tone; s-a dublat producţia de zinc şi cupru electrolitic.

INDUSTRIA CONSTRUCŢIILOR DE MAŞINI şi-a dublat producţia, ritmul mediu anual realizat în cincinal fiind de 15,9 la sută. Pe baza programelor speciale elaborate pe parcursul cincinalului, **a fost accelerată dezvoltarea sectoarelor moderne, strîns legate de progresul tehnico-ştiinţific contemporan**: în industria electronică producţia a crescut de 2,8 ori, în electrotehnică de 2,4 ori, în mecanica fină şi optică de 2 ori, iar la maşini-unelte pentru aşchierea metalelor de 2,5 ori. Ca rezultat, ponderea acestor subramuri a crescut simţitor în producţia industriei construcţiilor de maşini.

Prin echiparea sa modernă, prin creşterea calificării şi experienţei cadrelor, industria construcţiilor de maşini a ajuns să abordeze şi să rezolve probleme tehnice de o tot mai înaltă complexitate. Gama de produse s-a extins prin asimilarea în fabricaţie a peste 3 400 tipodimensiuni de maşini, aparate şi instalaţii; ponderea produselor noi şi modernizate în valoarea totală a producţiei acestei ramuri a fost în anul 1970 de peste 60 la sută. Astăzi se produc grupuri hidroenergetice cu puteri pînă la 175 MW şi sînt în curs de fabricaţie grupuri termoenergetice de 330 MW; se realizează maşini-unelte cu comandă program numerică, diverse

tipuri de motoare Diesel, motoare electrice, transformatoare de mare putere şi înaltă tensiune, elemente şi instalaţii de automatizare, tuburi cinescoape şi altele. S-au pus bazele industriei naţionale de maşini electronice; au fost asimilate şi se produc mai multe tipuri de maşini electronice şi electromecanice de birou şi s-a trecut la producţia de calculatoare electronice din generaţia a III-a. În acest cincinal, a început producţia de serie a autoturismelor. S-a trecut la fabricarea de instalaţii tehnologice complexe, în special pentru siderurgie, industria materialelor de construcţii şi chimie. Numărul tipurilor de maşini-unelte a crescut de la 72, cîte au fost fabricate în anul 1965, la 132 în anul 1970, de tractoare de la 5 la 12, de utilaje pentru construcţii de la 17 la 72; faţă de două tipuri de locomotive Diesel ce se produceau în 1965, în anul 1970 s-au fabricat 6 tipodimensiuni de locomotive Diesel şi electrice. Fabricăm o gamă largă de aparate de radio, televizoare, aparate electrocasnice.

Industria constructoare de maşini satisface mai mult de $^2/_3$ din necesarul de maşini şi utilaje al economiei naţionale, iar în unele sectoare şi ramuri cum sînt: forajul şi extracţia ţiţeiului, transportul auto şi feroviar, agricultura, industria cimentului, exploatarea lemnului, industria frigorifică, nevoile de dotare sînt aproape în întregime acoperite din producţia internă.

În **INDUSTRIA CHIMICĂ**, ramură care a înregistrat cel mai înalt ritm mediu anual de dezvoltare, producţia a crescut de peste 2,6 ori; au fost puse în funcţiune mari combinate şi instalaţii cu un grad ridicat de tehnicitate. Un avînt deosebit

a cunoscut PETROCHIMIA, a cărei producție a sporit în cincinal de peste 4 ori, contribuind într-o proporție tot mai mare la valorificarea superioară și complexă a resurselor de țiței, gaze naturale, sare și alte materii prime. În anul 1970, petrochimia a deținut în ansamblul producției industriei chimice o pondere de 39,8 la sută, față de 25,2 la sută în anul 1965.

O creștere însemnată a cunoscut producția de fibre și fire chimice — 3,7 ori, din care fibrele și firele sintetice (relon, melană, teron) au crescut de 8,9 ori, ceea ce a lărgit baza de materii prime pentru industria textilă. Producția de materiale plastice a sporit de 2,7 ori, dintre care polietilena de 8,4 ori, permițînd realizarea unei game bogate de înlocuitori ai metalului, lemnului și altor produse. La îngrășăminte producția a crescut de peste 3 ori.

Au fost introduse în fabricație peste 1 000 produse și sortimente noi, printre care: fibre și fire poliesterice, rețele cord relon, butanol și anhidridă ftalică pe bază petrochimică, glicoli, biostimulatori; s-a lărgit gama producției de îngrășăminte, antidăunători, materiale plastice, reactivi, catalizatori, coloranți, lacuri și vopsele, anvelope, medicamente și altele.

În **INDUSTRIA MATERIALELOR DE CONSTRUCȚII,** pe baza măsurilor luate, volumul producției a depășit prevederile planului cincinal, creșterea față de 1965 fiind de 1,8 ori. Producția de ciment a întrecut cu aproape 10 la sută nivelul prevăzut pentru anul 1970. Au fost introduse în fabricație noi produse cu caracteristici superioare, printre care: tuburi din azbociment și plăci din

gresie, panouri mari din azbociment, produse izolatoare de calitate superioară, prefabricate ușoare din beton celular autoclavizat, geamuri securizate curbate. Lărgirea gamei materialelor de construcții a contribuit la creșterea gradului de industrializare a construcțiilor.

În **INDUSTRIA DE EXPLOATARE ȘI PRELUCRARE A LEMNULUI,** producția globală a crescut cu 38 la sută față de 1965, deși masa lemnoasă exploatată s-a menținut aproximativ la același nivel. S-a extins utilizarea industrială a fagului, a altor esențe și a deșeurilor de lemn, realizîndu-se economii la consumul de material lemnos din rășinoase. Creșterea producției de plăci aglomerate și fibrolemnoase, dublarea producției de mobilă au mărit într-o măsură însemnată gradul de prelucrare și valorificare a lemnului. Concomitent cu sporirea producției de plăci aglomerate și fibrolemnoase și de mobilă s-a îmbunătățit calitatea acestora și a fost asimilată producția unor noi sortimente.

În **INDUSTRIA CELULOZEI ȘI HÎRTIEI,** producția a crescut cu 95 la sută, îmbogățindu-se gama de sortimente.

Producția **INDUSTRIEI UȘOARE** a crescut față de 1965 cu 73 la sută, depășindu-se astfel limita superioară prevăzută în cincinal; s-au produs peste plan 148 milioane mp țesături, 26 milioane buc. tricotaje, 22 milioane perechi de încălțăminte. Pe baza prevederilor planului cincinal și a programului de creștere suplimentară a producției de bunuri de consum, au fost puse în funcțiune numeroase obiective dotate cu utilaje moderne, s-au introdus tehnologii noi de fabricație. O dată

cu sporirea producţiei, s-a îmbunătăţit calitatea produselor şi s-a diversificat gama sortimentală, asimilîndu-se în fabricaţie mii de noi sortimente de ţesături, tricotaje, confecţii, încălţăminte şi obiecte de uz casnic.

În **INDUSTRIA ALIMENTARĂ**, producţia a crescut cu 36 la sută faţă de 1965, fără a se realiza însă prevederile planului cincinal. Cu toate greutăţile în aprovizionarea cu materii prime, determinate în unii ani de condiţiile nefavorabile din agricultură, producţia a crescut în 1970 faţă de anul 1965 la lapte şi produse lactate cu 45 la sută, la carne cu 38 la sută, la preparate şi conserve de carne cu 97 la sută, la conserve de legume sterilizate cu 91 la sută. S-au produs noi sortimente de alimente congelate, semipreparate culinare, sucuri de legume şi fructe, lapte concentrat, produse dietetice.

INDUSTRIA LOCALĂ DE STAT şi-a sporit producţia cu 55 la sută, depăşind prevederile planului cincinal; s-a lărgit gama şi s-a îmbunătăţit calitatea bunurilor de consum produse şi serviciilor pentru populaţie. Dezvoltarea industriei locale a avut ca urmare valorificarea mai bună a resurselor locale de materii prime în toate judeţele ţării.

La sfîrşitul anului 1970, **COOPERAŢIA MEŞTEŞUGĂREASCĂ** dispunea de 14 mii de unităţi; producţia totală a cooperaţiei meşteşugăreşti a crescut în anii cincinalului de 2,2 ori, depăşindu-se prevederile cu peste 4 miliarde lei. Volumul mărfurilor pentru piaţa internă a crescut în anii 1966—1970 de 2,7 ori. Confecţiile, încălţămintea, tricotajele, articolele de marochinărie, obiectele de artă populară şi artizanat, realizate în serii mici,

au contribuit la diversificarea bunurilor pentru consumul populaţiei.

În anii cincinalului, în toate ramurile industriei **a crescut nivelul tehnic al producţiei, s-au extins automatizarea şi mecanizarea, au fost introduse noi procedee tehnologice.** Marea majoritate a unităţilor construite în perioada 1966—1970, îndeosebi în siderurgie, energie electrică, chimie, construcţii de maşini, au fost înzestrate cu instalaţii, maşini şi utilaje cu performanţe tehnice şi economice dintre cele mai ridicate.

Producţia obţinută în instalaţii automatizate a reprezentat la sfîrşitul cincinalului aproape 100 la sută la amoniac, polietilenă şi azotat de amoniu, 78 la sută la acid sulfuric, 73 la sută la anvelope, 72 la sută la celuloză, 86 la sută la ulei comestibil rafinat. Gradul de mecanizare a crescut în 1970 faţă de 1965 la încărcarea cărbunelui şi sterilului la înaintări în galerii de la 17 la sută la 32 la sută; la prepararea amestecurilor de formare în turnătorii de la 89 la sută la 96 la sută; la doborîtul şi secţionatul lemnului de la 59 la sută la 92 la sută.

A sporit gradul de înzestrare energetică a muncii; consumul de energie electrică pe un salariat din industrie a sporit cu circa 60 la sută, de la 7 000 kWh în 1965 la 11 000 kWh în 1970. În diferite unităţi industriale s-a introdus conducerea proceselor de producţie şi tehnologice cu ajutorul maşinilor electronice.

S-a extins utilizarea procedeelor tehnologice moderne. În industria metalurgiei feroase, peste 72 la sută din producţia de oţel s-a obţinut prin folosirea oxigenului, iar aproape întreaga producţie de

lingouri de oțel calmat s-a realizat prin utilizarea de materiale termogene și plăci termoizolante; în industria construcțiilor de mașini, s-a extins sudura automată și semiautomată sub strat de flux, turnarea pieselor din fontă cu grafit nodular, folosirea curenților de inducție la tratamente termice etc.; în industria minieră peste 64 la sută din producția de cărbune s-a realizat în abataje cu susținere metalică; în extracția petrolului s-a introdus forajul cu jet, iar în prelucrarea petrolului s-a extins reformarea catalitică a benzinei; s-au extins procesele de piroliză în industria chimică; în industria textilă s-au aplicat pe scară mai largă procedeele de finisare superioară a țesăturilor; în industria alimentară 65 la sută din producția de ulei s-a obținut în instalații de extracție continuă și 65 la sută din cea de zahăr în instalații de difuzie continuă.

În principalele ramuri industriale au fost efectuate analize și studii, au avut loc consfătuiri de lucru care au contribuit puternic la evidențierea și punerea în valoare a rezervelor, la stabilirea de măsuri în vederea îmbunătățirii activității economice, promovării metodelor de conducere și de gestiune întemeiate pe criterii de eficiență. În unitățile economice din industrie, **sporirea rentabilității, asigurarea unor beneficii mai mari, ridicarea eficienței economice au fost puse în centrul întregii activități productive.** A fost extinsă pe scară tot mai largă acțiunea de organizare științifică a producției și a muncii în întreprinderi, s-au accentuat preocupările pentru introducerea metodelor moderne de programare și conducere a producției. Pe baza programului special elaborat,

în ultimii 3 ani a fost accelerat ritmul de introducere în economia națională a echipamentelor moderne de calcul și prelucrare a datelor.

S-au înregistrat rezultate pozitive în utilizarea capacităților de producție și a forței de muncă, în creșterea productivității muncii. Pe ansamblul industriei de stat, **productivitatea muncii a fost în 1970 cu 45 la sută mai mare față de 1965, depășindu-se prevederile cincinalului**; pe seama creșterii productivității muncii s-a realizat $^2/_3$ din sporul producției industriale.

A crescut gradul de prelucrare și valorificare a materiilor prime. În anul 1970, valoarea produselor obținute dintr-o tonă de țiței prelucrat a fost cu 8,4 la sută mai mare decît în 1965; valoarea suplimentară obținută pe întregul cincinal, ca urmare a valorificării superioare a țițeiului, echivalează cu o producție obținută din prelucrarea a 4,5 milioane tone țiței. Valoarea produselor realizate dintr-o tonă de metal a sporit cu circa 39 la sută, iar cea obținută dintr-un metru cub de masă lemnoasă exploatată cu 37 la sută.

Acțiunile întreprinse pentru reducerea consumurilor specifice de materii prime, materiale, energie și combustibil, pentru folosirea mai bună a mașinilor, utilajelor și instalațiilor, au avut ca efect **reducerea nivelului cheltuielilor materiale de producție.** În comparație cu anul 1965, nivelul cheltuielilor materiale la 1 000 lei producție a fost în 1970 cu 4 la sută mai redus pe ansamblul industriei socialiste.

Realizările obținute în sporirea productivității muncii, în valorificarea mai bună a materiilor prime și în reducerea cheltuielilor materiale s-au

reflectat în nivelul prețului de cost, care s-a redus la producția-marfă comparabilă din industria republicană cu 10,6 la sută în 1970, față de 1965, sarcina prevăzută în planul cincinal fiind îndeplinită și depășită. Ca rezultat al eforturilor pentru creșterea eficienței economice în industrie, s-a mărit rentabilitatea producției, a sporit volumul acumulărilor bănești la 1 000 lei fonduri de producție.

2. AGRICULTURA ȘI SILVICULTURA

În anii cincinalului 1966—1970, statul nostru a făcut ample eforturi pentru dezvoltarea și modernizarea bazei tehnice-materiale a agriculturii; s-au aplicat măsuri de îmbunătățire a organizării, conducerii și planificării acestei ramuri, au fost elaborate și se înfăptuiesc programul național de dezvoltare a zootehniei și creșterea producției animaliere, precum și programul național privind gospodărirea rațională a resurselor de apă, extinderea lucrărilor de irigații, îndiguiri, desecări și de combatere a eroziunii solului.

Investițiile alocate agriculturii din fondurile centralizate ale statului au reprezentat, în perioada 1966—1970, aproape 37 miliarde lei, depășindu-se prevederile cincinalului cu 1,2 miliarde lei. În același timp, cooperativele agricole de producție au investit peste 11 miliarde lei din fonduri proprii. Investițiile din agricultură au fost îndreptate îndeosebi spre mecanizare, lucrări de irigații, executarea de complexe moderne de tip industrial pentru creșterea și îngrășarea animalelor, fabrici de nutrețuri combinate, construirea de sere și

solarii legumicole, extinderea plantațiilor de vii și pomi, asigurîndu-se astfel orientarea agriculturii spre o producție intensivă și eficientă.

La sfîrșitul anului 1970, agricultura dispunea de un parc de 107,5 mii tractoare, mai mare cu 26 mii decît în 1965, precum și de 50,2 mii combine cerealiere, cu 10 mii mai multe decît în 1965. Suprafața arabilă în medie pe un tractor fizic a fost în 1970 de 91 hectare, față de 121 hectare în anul 1965.

S-au pus în funcțiune amenajări pentru irigații pe o suprafață de 578 mii hectare; față de prevederile planului, realizările sînt mai mici cu 72 mii hectare. La sfîrșitul anului 1970, suprafața amenajată pentru irigații a fost de 729 mii hectare.

În perioada 1966—1970 s-au executat lucrări de îndiguiri și desecări pe o suprafață de 567 mii hectare; la sfîrșitul anului 1970, suprafața protejată de inundații a ajuns la 1,5 milioane hectare, prevederile planului cincinal fiind îndeplinite.

Au fost puse în funcțiune sere legumicole de mare randament, suprafața totală de sere ajungînd, la sfîrșitul anului 1970, la 847 hectare.

Agricultura a primit în anii cincinalului 2,7 milioane tone îngrășăminte chimice (substanță activă). Cu toate că această cantitate este cu 1,3 milioane tone mai mică decît s-a planificat, ea reprezintă de aproape 3 ori volumul de îngrășăminte chimice primit de agricultură în cei cinci ani anteriori.

La sfîrșitul anului 1970, efectivele de animale au fost mai mari decît cele din 1965 cu 280 mii bovine, 993 mii porcine, 688 mii ovine. Numărul vacilor și junincilor a crescut cu 295 mii capete, al scroafelor de prăsilă cu 220 mii capete, al oilor

și mioarelor cu 730 mii capete. Sporirea efectivelor la bovine și porcine s-a realizat cu deosebire în complexe zootehnice moderne, bazate pe metode industriale de creștere a animalelor.

Ca rezultat al dezvoltării și modernizării bazei tehnice a agriculturii, folosirii mai eficiente a pămîntului, promovării proceselor intensive, mai bunei organizări a producției și a muncii **producția globală agricolă a crescut în perioada 1966—1970 cu 24 la sută față de cei cinci ani precedenți.** Cu toate acestea, datorită condițiilor climatice nefavorabile din ultimii trei ani, producțiile obținute sînt inferioare prevederilor planului. La nerealizarea integrală a planului au contribuit și deficiențele manifestate într-o serie de unități în executarea lucrărilor agricole, în asigurarea cu semințe de calitate, în organizarea recoltării.

Comparativ cu planul și cu realizările medii anuale din perioada 1961—1965, producția principalelor produse vegetale și animale se prezintă după cum urmează:

— media anuală —

	U.M.	Realizări 1966—1970	Diferența (±) față de:	
			Plan 1966—1970	Realizat 1961—1965
Grîu-secară	mii tone	4 748	—227	+ 332
Porumb	mii tone	7 211	—389	+ 1 358
Sfeclă de zahăr	mii tone	3 811	—204	+ 944
Floarea-soarelui	mii tone	727	+ 57	+ 223
Cartofi de toamnă	mii tone	2 496	—634	+ 191
Legume	mii tone	2 087	—473	+ 430
Fructe și struguri	mii tone	2 331	—309	+ 505
Carne (sacrificări)	mii tone greut. vie	1 271	+121	+ 289
Lapte — total	mii hl	38 605	+481	+ 6 969
Lînă	mii tone	29,1	+0,5	+ 5,1

În întreaga perioadă 1966—1970 s-au realizat, față de anii 1961—1965, sporuri de producție la: grîu-secară 1,7 milioane tone, porumb 6,8 milioane tone, sfeclă de zahăr 4,7 milioane tone, legume 2,2 milioane tone, fructe și struguri 2,5 milioane tone, carne 1,4 milioane tone, lapte 34,8 milioane hectolitri, lînă 25,5 mii tone.

În ÎNTREPRINDERILE AGRICOLE DE STAT, producția globală agricolă la 100 hectare a crescut în perioada 1966—1970 cu 26 la sută față de 1961—1965.

Ca urmare a extinderii lucrărilor de îmbunătățiri funciare, aceste unități dispuneau la sfîrșitul anului 1970 de 236 mii hectare amenajate pentru irigații. Au fost construite noi sere legumicole, astfel că suprafața totală a serelor din întreprinderile agricole de stat reprezenta la sfîrșitul anului trecut 494 hectare.

Au fost date în funcțiune noi complexe de tip industrial de creștere și îngrășare a porcilor cu o capacitate anuală de 1,5 milioane capete, complexe avicole cu o capacitate de 1,6 milioane locuri pentru pui și 3,5 milioane locuri pentru găini. La sfîrșitul anului 1970, efectivele de animale din întreprinderile agricole de stat au fost mai mari

decît la începutul cincinalului cu 22,5 la sută la bovine, de peste 2 ori la porcine, cu 8,8 la sută la ovine şi 85,1 la sută la păsări.

COOPERATIVELE AGRICOLE DE PRODUCŢIE au obţinut, în perioada 1966—1970, o producţie globală agricolă la 100 hectare cu 18 la sută mai mare decît în cei cinci ani precedenţi.

S-au executat noi amenajări pentru irigaţii, la sfîrşitul anului 1970 suprafaţa totală amenajată ajungînd la 475 mii hectare; la aceeaşi dată, cooperativele agricole de producţie dispuneau de aproape 300 hectare sere.

Din fonduri proprii şi din credite acordate de stat, cooperativele agricole de producţie au dat în folosinţă un număr însemnat de grajduri pentru bovine, maternităţi şi îngrăşătorii pentru porcine, saivane pentru oi. Prin acţiuni intercooperatiste au fost construite complexe de tip industrial pentru creşterea şi îngrăşarea animalelor şi sere legumicole.

Pentru creşterea continuă a gradului de mecanizare a lucrărilor din agricultura cooperatistă, a fost sporit potenţialul tehnic al ÎNTREPRINDERILOR PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII, prin dotarea lor cu un număr însemnat de tractoare şi maşini agricole perfecţionate. La sfîrşitul anului 1970, aceste unităţi dispuneau de aproape 76 mii tractoare agricole, 44,6 mii semănători mecanice, 35,7 mii combine cerealiere şi numeroase alte maşini agricole. În anii cincinalului, întreprinderile pentru mecanizarea agriculturii au efectuat un volum de lucrări cu peste 34 la sută mai mare decît în perioada 1961—1965, prevederile planului cincinal fiind depăşite cu

7,9 la sută. Reorganizarea acestor întreprinderi creează condiţii pentru utilizarea mai eficientă a mijloacelor tehnice de care dispun, pentru o mai bună conlucrare cu cooperativele agricole în sporirea producţiei.

În SILVICULTURĂ s-au investit în anii cincinalului din fondurile centralizate ale statului 1,5 miliarde lei, cu 38,4 la sută mai mult decît în perioada 1961—1965, cea mai mare parte a fondurilor alocate fiind utilizată pentru lucrările de refacere şi cultură a pădurilor. În cadrul fondului forestier s-au efectuat împăduriri şi completări pe o suprafaţă totală de 269 mii hectare, prevederile planului fiind depăşite cu 7,7 la sută. A continuat acţiunea de extindere a culturii speciilor valoroase de răşinoase şi foioase repede crescătoare, care au reprezentat 86,5 la sută din suprafaţa nou împădurită.

3. TRANSPORTURI ŞI TELECOMUNICAŢII

Dezvoltarea industriei, a întregii economii naţionale, a determinat necesitatea sporirii volumului transporturilor şi a asigurat, totodată, extinderea şi modernizarea lor. În anul 1970, **volumul mărfurilor transportate** a întrecut cu 67,5 la sută pe cel din anul 1965; ritmul mediu anual de creştere realizat în această perioadă a fost de 10,9 la sută, prevederile planului cincinal fiind depăşite.

În TRANSPORTUL PE CALEA FERATĂ s-a intensificat acţiunea de modernizare a mijloacelor de tracţiune; calea ferată a fost dotată cu 688 locomotive Diesel şi electrice, 45 mii vagoane de

marfă (în echivalent vagoane pe două osii), 1 080 vagoane pentru trenuri de călători şi alte mijloace de transport. Ponderea tracţiunii Diesel şi electrice în volumul total al transporturilor feroviare a crescut de la 40 la sută în 1965 la 79,3 la sută în anul 1970. Au fost electrificate liniile Bucureşti-Braşov şi Craiova-Caransebeş şi au fost extinse liniile cu cale dublă, instalaţiile de bloc automat de linie şi centralizarea electrodinamică a staţiilor.

Unităţile de TRANSPORT AUTO au fost dotate în anii cincinalului cu circa 29 000 autovehicule de marfă şi peste 4 000 autovehicule pentru călători. S-au modernizat 2 614 km drumuri publice cu trafic intens, faţă de 2 900 km planificat, iar pentru îmbunătăţirea drumurilor cu trafic mai redus s-au aplicat îmbrăcăminţi asfaltice uşoare pe circa 5 700 km, depăşindu-se cu peste 700 km sarcina planificată. S-au dat în folosinţă două benzi de circulaţie ale viitoarei autostrăzi Bucureşti-Piteşti. A fost construit şi dat în exploatare podul rutier peste Dunăre de la Giurgeni-Vadul Oii.

FLOTA COMERCIALĂ MARITIMĂ a fost dotată în această perioadă cu nave însumînd o capacitate de 360,3 mii tdw, ceea ce reprezintă de peste două ori capacitatea flotei existente în anul 1965. Capacitatea portului Constanţa a fost mărită prin lucrări de extindere şi sistematizare, precum şi prin dotarea cu instalaţii perfecţionate de încărcare-descărcare.

TRANSPORTUL AERIAN a fost înzestrat cu 10 aeronave pentru pasageri; s-au dat în exploatare aeroportul internaţional Otopeni-Bucureşti şi

Aeroportul din Tîrgu-Mureş şi s-au modernizat aeroporturile Suceava, Baia Mare, Oradea, Cluj, Iaşi şi Sibiu.

În TELECOMUNICAŢII au fost puse în funcţiune 8 staţii de radiodifuziune, 8 staţii de televiziune şi 70 staţii translatoare de televiziune; reţeaua de cabluri telefonice interurbane a crescut cu peste 2 980 km. Toate oraşele reşedinţă de judeţ sînt înzestrate în prezent cu centrale telefonice automate; s-a introdus telefonia automată interurbană.

4. INVESTIŢII — CONSTRUCŢII

La baza dezvoltării impetuoase a economiei naţionale, în cincinalul 1966—1970 a stat înfăptuirea unui amplu program de investiţii. Alocarea unor importante resurse materiale şi financiare pentru investiţii a fost posibilă prin repartizarea sistematică a unei părţi însemnate din venitul naţional pentru acumulare; în întreaga perioadă a cincinalului, fondul de acumulare a reprezentat 30,3 la sută din totalul venitului naţional.

În perioada 1966—1970, **investiţiile din fondurile centralizate ale statului au totalizat 289,7 miliarde lei,** depăşindu-se cu 3,3 la sută prevederile. Semnificativ pentru forţa dinamică a economiei noastre, pentru marile sale resurse şi posibilităţi este faptul că, **în anii 1966—1970, s-a investit din fondurile centralizate ale statului mai mult decît în cei zece ani precedenţi (1956—1965).**

Pe ramuri ale economiei naţionale, prevederile planului cincinal au fost realizate astfel:

— miliarde lei —

	1966—1970		Procent de îndeplinire a planului
	Plan	Realizat	
TOTAL	280,5	289,7	103,3
din care:			
— industrie	156,6	160,7	102,7
— construcţii	6,6	11,1	167,8
— agricultură	35,7	36,9	103,5
— transporturi şi telecomunicaţii	32,2	33,2	103,1
— comerţ, alimentaţie publică, hoteluri, silozuri şi baze de depozitare	6,0	8,4	141,6
— învăţămînt, ştiinţă, cultură, ocrotirea sănătăţii	9,3	9,4	101,3
— gospodărie comunală	6,3	6,8	108,9

Cea mai mare parte a fondurilor de investiţii — 86 la sută din total — a fost orientată spre construirea de obiective productive, în vederea creşterii potenţialului economic al ţării. Din întregul volum de investiţii, 55,5 la sută au fost realizate în industrie, 12,7 la sută în agricultură, 11,5 la sută în transporturi şi telecomunicaţii.

Valoarea fondurilor fixe puse în funcţiune din fondurile centralizate ale statului, în anii cincinalului, a fost de 251 miliarde lei; fondurile fixe nou construite în cincinal reprezintă peste o treime din totalul fondurilor fixe existente în economia naţională la sfîrşitul anului 1970.

Au fost date în exploatare circa 1 500 capacităţi şi obiective principale industriale, ceea ce a creat condiţii pentru valorificarea mai eficientă a resurselor naturale şi a forţei de muncă, a asigurat ridicarea economică şi socială a judeţelor ţării. Printre noile obiective şi capacităţi realizate în anii cincinalului se menţionează:

În INDUSTRIA ENERGIEI ELECTRICE s-au dat în exploatare hidrocentrala „Gheorghe Gheorghiu-Dej" de pe Argeş, primele două grupuri de 175 MW de la Hidrocentrala Porţile de Fier, centralele termoelectrice Mintia-Deva, Oradea, Galaţi etc.; au fost dezvoltate centralele termoelectrice din Craiova, Luduş, Borzeşti, Bucureşti-Sud; au fost construite linii electrice de 220 şi 400 kV, cu o lungime de peste 2 000 km.

În INDUSTRIA MINIERĂ au fost deschise şi dezvoltate importante exploatări miniere de huilă în bazinul din Valea Jiului, de lignit în bazinele Rovinari şi Motru, de minereuri neferoase la Baia Mare, Bălan şi Moldova Nouă; a fost dată în exploatare instalaţia de brichetare Coroieşti.

În INDUSTRIA PRELUCRĂRII ŢIŢEIULUI au fost date în funcţiune rafinăriile Piteşti şi Crişana, noi instalaţii la rafinăriile Brazi, Teleajen şi Ploieşti.

În INDUSTRIA METALURGICĂ au intrat în producţie laminorul de tablă groasă, laminorul slebing, laminorul de benzi la rece, fabrica de aglomerare a minereului, sectorul furnale, sectorul oţelărie, toate din cadrul Combinatului siderurgic din Galaţi; un furnal de 1 000 mc şi laminorul bluming de 1 300 mm la Combinatul siderurgic din Hunedoara; laminoarele de 6 ţoli la Uzina de ţevi

din Roman și uzina „Republica" din București; Uzina de sîrmă și produse din sîrmă de la Buzău.

În INDUSTRIA CONSTRUCȚIILOR DE MAȘINI au fost puse în funcțiune unități noi ca: Fabrica de elemente de automatizare din București, Uzina de autoturisme din Pitești, Uzina de mașini grele din București, Fabrica de motoare electrice din Pitești, Fabrica de frigidere din Găești, Uzina de cinescoape din București, Fabrica de osii și boghiuri din Balș, Fabrica de mașini de calcul electromecanice din Tîrgu-Mureș.

În INDUSTRIA CHIMICĂ au fost date în exploatare: Combinatul de îngrășăminte azotoase din Tîrgu-Mureș, Uzina de fibre sintetice Iași, Combinatul petrochimic Pitești, Combinatul chimic Rîmnicu Vîlcea, Uzina de lacuri și vopsele „Policolor" București. Au fost puse în funcțiune fabrici de amoniac, uree și azotat de amoniu la combinatele de la Craiova și Turnu Măgurele. Au fost, de asemenea, date în exploatare noi capacități de producție pentru fire și fibre sintetice la Săvinești, de prelucrare a materialelor plastice la Iași, pentru produse sodice la uzinele Govora și Ocna Mureș.

În INDUSTRIA MATERIALELOR DE CONSTRUCȚII au fost date în exploatare noi linii de ciment la fabricile de la Bîrsești — Tîrgu Jiu, Medgidia; s-au pus în funcțiune noi unități de produse ceramice pentru construcții la Iași, Sătuc — Buzău, Zalău, întreprinderi de prefabricate din beton la Călărași și Hunedoara.

În INDUSTRIA DE PRELUCRARE A LEMNULUI au intrat în producție Complexul pentru industrializarea lemnului Cîmpeni, fabrici de mo-

bilă la Constanța, Oradea, Cîmpulung Moldovenesc, Vaslui; s-au creat noi unități de producție de plăci aglomerate din lemn în cadrul combinatelor din Caransebeș și Reghin, de plăci fibrolemnoase la Bacău, de furnire la Sighetul Marmației, Constanța, Rîmnicu Vîlcea; de asemenea s-a dezvoltat producția de plăci aglomerate din lemn la combinatele din Tîrgu Jiu și Gherla și de plăci fibro-lemnoase la Combinatul din Blaj.

În INDUSTRIA UȘOARĂ au început să producă Fabrica de talpă și încălțăminte din cauciuc Drăgășani, Tăbăcăria minerală Corabia, Fabrica de nasturi București, țesătoria de mătase „Victoria" Iași, Filatura pentru fire din fibre chimice și bumbac Oltenița, întreprinderea de țesături și fire din lînă, fibre artificiale și sintetice „Argeșana" Pitești, fabricile de tricotaje tip lînă „Tricodava" — București și Miercurea Ciuc, Fabrica de tricotaje din bumbac Suceava, fabricile de confecții Craiova și Tîrgu Secuiesc, Fabrica de ață de cusut Odorheiul Secuiesc.

În INDUSTRIA ALIMENTARĂ au început să producă: Fabrica de ulei Slobozia, fabricile de zahăr Buzău, Corabia și Oradea, fabrici de conserve de legume și fructe la Calafat, Fetești, Turnu Măgurele, Caracal, fabrici de produse lactate la Bîrlad, Buzău, Craiova, Iași, Ploiești, Oradea, Slobozia etc., fabricile de bere de la Constanța, Craiova, Pitești, complexe de morărit și panificație la Iași, Sibiu, Fabrica de amidon Tîrgu Secuiesc.

În toate ramurile economiei sînt în curs de execuție lucrările la o serie de obiective importante, care asigură legătura dintre cele două cincinale și creează frontul corespunzător de construcții pen-

tru susținerea ritmurilor de creștere economică prevăzute pentru anii 1971—1975.

Creșterea în ritm susținut a volumului de investiții a impus dezvoltarea INDUSTRIEI CONSTRUCȚIILOR. Producția de construcții-montaj a fost în anul 1970 mai mare cu 71 la sută față de anul 1965. În perioada 1966—1970 din fondurile centralizate ale statului au fost alocate investiții în valoare de 11,1 miliarde lei, depășindu-se cu 4,5 miliarde lei prevederile cincinalului. Cea mai mare parte din aceste fonduri a fost destinată dotării cu mașini, utilaje și dispozitive de lucru a organizațiilor de construcții-montaj. Aceasta a permis creșterea gradului de mecanizare a lucrărilor de construcții și a condus, împreună cu tipizarea obiectelor și elementelor de construcții și creșterea gradului de folosire a prefabricatelor, la intensificarea industrializării construcțiilor. Productivitatea muncii în construcții-montaj a fost în 1970 cu 31,7 la sută mai mare decît în 1965, realizîndu-se prevederile planului.

5. CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ

Activitatea de cercetare științifică desfășurată în anii cincinalului a adus o contribuție valoroasă la rezolvarea unor probleme importante în activitatea economică și socială.

În această perioadă, s-a extins și s-a organizat rețeaua unităților de cercetare științifică, punîndu-se accentul pe dezvoltarea capacităților de cercetare din domeniul științelor tehnice, cu aplicații mai ales în construcția de mașini și sectoarele ei de vîrf, în chimie și energia atomică. Numărul personalului din unitățile de cercetare a crescut în anii 1966—1970 de 1,5 ori.

Cercetările efectuate au contribuit la valorificarea superioară a resurselor naturale, a materiilor prime și materialelor, la obținerea de noi produse și înlocuitori, utilaje și aparate, la extinderea automatizării proceselor de producție și perfecționarea tehnologiilor de fabricație.

Ca rezultat al aplicării cercetărilor științifice s-au pus în funcțiune noi instalații industriale la combinatele petrochimice din Pitești și Ploiești, Grupul industrial petrochimic din Borzești, Combinatul chimic din Tîrnăveni, uzina chimică „Sinteza" din Oradea, Uzina de fire și fibre sintetice din Săvinești, Uzina de medicamente din București; s-au realizat noi utilaje tehnologice la uzina „1 Mai" din Ploiești, Uzina constructoare de mașini din Reșița, uzina „Electroputere" din Craiova; s-au elaborat procedee pentru fabricarea în țară de noi mărci de oțeluri aliate, elastomeri și polimeri sintetici, antidăunători pentru agricultură, coloranți, medicamente și produse anorganice, auxiliari pentru industria textilă și pielărie, cimenturi cu întărire rapidă, brichete din cărbuni necocsificabili, piese din ferite pentru radioreceptoare și televizoare, condensatori de forță.

Paralel cu cercetările geologice s-au definitivat și aplicat tehnologiile de valorificare a minereului cuprifer de la Leșul Ursului, a sulfului din Munții Călimani și a baritei de la Ostra; s-au încheiat cercetările pentru extracția metalelor din cenușile de pirită.

Rezultate importante au fost obţinute şi în cercetările din domeniul ştiinţelor matematice, fizice, al chimiei şi biologiei.

În agricultură s-au realizat noi hibrizi de porumb şi floarea-soarelui, soiuri de grîu de toamnă, orz şi de alte plante.

Au fost finalizate cercetări ştiinţifice în medicină; s-au extins cercetările în ştiinţele sociale şi umanistice.

În perioada cincinalului s-au efectuat cercetări în domeniul ştiinţei conducerii, al informaticii şi ciberneticii economice; aplicaţiile acestor cercetări au contribuit la îmbunătăţirea organizării producţiei şi a muncii în diferite unităţi economice. S-a trecut la introducerea de sisteme informatice pentru conducerea producţiei în unele întreprinderi, cum sînt: uzina „Tractorul" din Braşov, Fabrica de maşini-unelte şi agregate, combinatul textil „Dacia" şi uzina de anvelope „Danubiana" din Bucureşti.

6. DESFACEREA MĂRFURILOR PENTRU CONSUMUL POPULAŢIEI

Ca urmare a creşterii veniturilor populaţiei, a sporirii şi diversificării producţiei bunurilor de consum, volumul desfacerilor de mărfuri cu amănuntul prin comerţul de stat şi cooperatist a crescut în anul 1970 comparativ cu anul 1965 — în preţuri comparabile — cu 49 la sută faţă de 55 la sută cît s-a prevăzut în cincinal. Volumul desfacerilor de mărfuri alimentare (inclusiv alimentaţia publică) a crescut de 1,4 ori, iar de mărfuri nealimentare de aproape 1,6 ori.

La principalele mărfuri dinamica desfacerilor prin comerţul socialist în anii cincinalului se prezintă astfel:

	U.M.	1965	1970	1970 în procente faţă de 1965
I. MĂRFURI ALIMENTARE				
Pîine albă, integrală şi specialităţi	mii tone	1 615,6	1 905,4	117,9
Făină albă	mii tone	167,1	224,3	134,2
Paste făinoase	mii tone	38,1	48,3	126,8
Biscuiţi	mii tone	34,9	65,8	188,5
Mălai	mii tone	359,2	334,3	93,1
Orez	mii tone	53,4	66,8	125,1
Peşte proaspăt şi congelat	mii tone	27,3	52,7	193,0
Conserve de peşte	mii tone	6,8	12,3	180,9
Semiconserve de peşte	mii tone	14,0	14,1	100,7
Carne	mii tone	156,6	185,6	118,5
Păsări vii	mii tone	12,1	24,2	200,0
Preparate din carne	mii tone	54,1	94,1	173,9
Conserve de carne	mii tone	7,8	16,9	216,7
Slănină — untură	mii tone	11,8	15,0	127,1
Ulei	mii tone	114,5	134,0	117,0
Unt	mii tone	10,3	14,7	142,7
Lapte	mii hl	2 499	4 152	166,1
Brînzeturi	mii tone	38,0	59,0	155,3
Zahăr	mii tone	189,6	233,1	122,9
Produse zaharoase şi de cofetărie	mii tone	58,9	80,1	136,0

Legume proaspete	mii tone	320,2	638,6	199,4
Cartofi	mii tone	322,8	388,2	120,3
Fasole uscată	mii tone	22,2	20,9	94,1
Conserve de legume	mii tone	43,2	79,9	185,0
Fructe proaspete	mii tone	48,4	106,1	219,2
Struguri	mii tone	23,3	35,6	152,8
Ouă	mil. buc.	314,1	610,3	194,3
Vin	vagoane	20 697	23 356	112,8
Bere	mii hl	2 663,2	4 240,7	159,2
Rachiuri naturale	mil. gr. dal	159,2	205,1	128,8
II. TEXTILE — ÎNCĂLȚĂMINTE				
Țesături din bumbac	mil. mp	149,6	171,6	114,7
Țesături din lînă	mil. mp	17,9	20,6	115,1
Confecții	mil. lei	4 116	6 540	158,9
Tricotaje	mil. lei	2 609	4 112	157,6
Încălțăminte — total	mil. lei	3 028	4 230	139,7
III. BUNURI DE FOLOSINȚĂ ÎNDELUNGATĂ				
Răcitoare electrice	mii buc.	117,4	143,4	122,1
Televizoare	mii buc.	159,2	242,9	152,6
Aparate de radio	mii buc.	267,8	281,5	105,1
Mașini de cusut	mii buc.	55,1	72,5	131,6
Mașini de spălat rufe	mii buc.	84,3	109,7	130,1
Mașini de gătit cu gaze	mii buc.	44,3	129,1	291,4
Autoturisme	mii buc.	9,2	25,5	277,2
Aspiratoare de praf	mii buc.	60,4	66,8	110,6
Mobilă	mil. lei	1 912	3 277	171,4

Au fost puse la dispoziția populației cantități sporite de bunuri alimentare și nealimentare, într-un sortiment mai bogat și de mai bună calitate, satisfăcîndu-se într-o măsură mai mare cererea de consum a populației. Cu toate acestea, s-au ivit unele greutăți în aprovizionarea populației, determinate și de lipsurile organizatorice care s-au manifestat, în unele perioade, în distribuirea fondului de marfă pe teritoriu.

În perioada 1966—1970 populația a cumpărat peste 1,1 milioane televizoare, peste 1,4 milioane aparate de radio, 97 mii autoturisme, 690 mii răcitoare electrice, 508 mii mașini de spălat rufe, 436 mii mașini de gătit cu gaze, 338 mii mașini de cusut și 287 mii aspiratoare.

Rețeaua de desfacere a comerțului de stat și cooperatist a continuat să se dezvolte și să se diversifice; la sfîrșitul anului 1970 funcționau la orașe și sate 61,6 mii unități comerciale, din care 47,5 mii unități pentru desfacerea mărfurilor alimentare și nealimentare și 14,1 mii unități de alimentație publică.

Rețeaua comercială din mediul rural cuprindea, la sfîrșitul anului 1970, un număr de 28,3 mii unități, cu peste 3 mii mai mult decît în anul 1965; din numărul total, 74 la sută sînt unități pentru desfacerea mărfurilor alimentare și nealimentare și 26 la sută de alimentație publică.

A fost extins numărul unităților care practică forme moderne de servire, precum și al celor specializate. S-au înființat tipuri noi de unități de

alimentație publică în orașe și îndeosebi în centre turistice.

Volumul **prestărilor de servicii** pentru populație a fost în 1970 cu circa 60 la sută mai mare decît în 1965; au fost construite, într-o serie de localități, complexe pentru îmbunătățirea servirii cetățenilor.

7. DEZVOLTAREA FORȚELOR DE PRODUCȚIE PE TERITORIUL ȚĂRII

În perioada 1966—1970, s-au realizat progrese însemnate în îmbunătățirea repartizării teritoriale a forțelor de producție, în dezvoltarea economică și socială a județelor țării. O coordonată de bază a politicii de investiții în această perioadă a fost amplasarea unor importante obiective industriale, agrozootehnice și social-culturale în județele mai puțin dezvoltate, ceea ce a asigurat un ritm mai intens în ridicarea județelor respective din punct de vedere economic și social și a permis, totodată, punerea mai largă în valoare a potențialului material și uman al întregii țări. Noua organizare administrativ-teritorială a țării a constituit un cadru favorabil pentru înfăptuirea, într-o măsură mai mare, a acestui important obiectiv al cincinalului.

În timp ce pe ansamblul economiei naționale, volumul investițiilor a crescut în anii 1966—1970 de 1,7 ori față de cei cinci ani precedenți, în județele mai puțin dezvoltate investițiile au sporit după cum urmează: de peste 4 ori în Mehedinți, de 3,8 ori în Vîlcea, de 2—2,5 ori în Argeș, Buzău, Covasna, de 1,8—2 ori în Dîmbovița, Gorj, Ialomița, Satu-Mare.

Au fost puse în funcțiune sau sînt în curs de realizare însemnate obiective ale industriei republicane într-un număr de peste 150 orașe și în numeroase localități rurale. În orașe ca Alexandria, Băilești, Balș, Bistrița, Calafat, Caracal, Corabia, Drăgășani, Fetești, Filiași, Găești, Miercurea Ciuc, Motru, Odorheiul Secuiesc, Slobozia, Tîrgu Secuiesc, Zalău și alte localități mai puțin dezvoltate au fost construite obiective industriale care contribuie la ridicarea economică și socială și, totodată, la dezvoltarea urbanizării lor.

Prin punerea în funcțiune a numeroase și importante capacități de producție industriale, în majoritatea județelor mai puțin dezvoltate s-a realizat un ritm mediu anual de creștere a producției globale industriale superior mediei pe țară: peste 20 la sută în județele Dolj și Ialomița; între 15—20 la sută în județele Argeș, Olt, Buzău, Gorj, Iași; între 12—15 la sută în județele Vîlcea, Teleorman, Brăila, Sălaj, Mureș, Mehedinți, Vaslui. În județele Argeș, Buzău, Dolj, Gorj, Ialomița, Iași și Olt, producția industrială pe un locuitor a fost în anul 1970 de circa 2 ori mai mare decît în anul 1965.

În anii cincinalului, în județele țării s-au creat noi ramuri industriale și s-au dezvoltat cele existente: construcția de mașini în județele Argeș, Dîmbovița, Mureș, Olt; metalurgia feroasă în județele Galați, Iași, Buzău; metalurgia neferoasă în județul Olt; chimia în județele Vîlcea, Argeș, Ialomița, Teleorman; energia electrică în județele

Mureş, Dolj, Bacău, Hunedoara, Mehedinţi; industria lemnului în judeţele Mehedinţi, Suceava, Vrancea, Vaslui; extracţia lignitului în judeţul Gorj şi a minereurilor neferoase în judeţele Caraş-Severin şi Suceava.

În cincinalul 1966—1970, ca urmare a dezvoltării forţelor de producţie pe întregul teritoriu al ţării, gruparea judeţelor după volumul producţiei globale industriale s-a modificat astfel:

	1965	1970
Pînă la 2 miliarde lei	14	5
2—4 miliarde lei	13	12
4—10 miliarde lei	9	14
10—15 miliarde lei	3	5
peste 15 miliarde lei	—	3

Îmbunătăţirea repartizării teritoriale a forţelor de producţie a produs modificări semnificative în structura populaţiei ocupate, prin creşterea numărului salariaţilor, îndeosebi în industrie. Numărul total al salariaţilor la 1 000 locuitori a crescut din 1965 pînă în 1970 de la 116 la 162 în judeţul Ilfov, de la 220 la 265 în judeţul Argeş, de la 185 la 229 în judeţul Covasna, de la 196 la 245 în judeţul Ialomiţa, de la 153 la 199 în judeţul Mehedinţi, de la 144 la 190 în judeţul Vîlcea şi de la 213 la 251 în judeţul Harghita.

Construirea de fabrici şi uzine, locuinţe, dotări social-culturale şi edilitare, în oraşele mai puţin dezvoltate devenite reşedinţe de judeţ, creează condiţii pentru ca acestea să se ridice la nivelul funcţiilor politico-administrative ce le revin.

Progresele obţinute în domeniul dezvoltării armonioase şi echilibrate a judeţelor şi localităţilor ţării au avut drept rezultat valorificarea mai bună a resurselor naturale, folosirea mai judicioasă a forţei de muncă, au creat condiţii mai bune pentru ca toţi cetăţenii patriei să se bucure de roadele construcţiei socialiste.

8. COMERŢUL EXTERIOR

În anii 1966—1970, dezvoltarea în ritm rapid a economiei naţionale a creat posibilităţi tot mai mari pentru creşterea schimburilor comerciale externe. **În anul 1970, volumul total al comerţului exterior a fost cu 75 la sută mai mare decît în 1965,** depăşind într-o măsură însemnată creşterea planificată de 50—55 la sută. România şi-a intensificat astfel participarea la circuitul economic mondial.

S-a îmbunătăţit structura fondului de mărfuri exportate, ponderea produselor cu grad ridicat de prelucrare — maşini şi utilaje, produse chimice, mărfuri industriale de larg consum — reprezentînd 48,5 la sută din totalul exportului, faţă de 36 la sută în anul 1965. În acest cincinal, s-au exportat produse noi sau perfecţionate printre care: instalaţii de foraj F-125, F-200 şi 3 DH 400, tractoare de 40 şi 65 CP pe roţi şi şenile, tipuri noi de autoutilitare, locomotive Diesel hidraulice de 1 250 CP, agregate de cimentare AC 700, strunguri paralele clasa 450—550, maşini de alezat şi frezat orizontal AF 85—150, micromotoare, televizoare,

radioreceptoare, elemente de automatizare, fibre poliesterice, sortimente noi de confecții și tricotaje din fibre sintetice.

Au fost extinse relațiile economice cu țările socialiste, mai mult de jumătate din volumul comerțului exterior al României fiind efectuat cu aceste țări. În același timp, au fost lărgite schimburile comerciale cu celelalte țări care figurează de mulți ani printre partenerii noștri, stabilindu-se totodată legături economice cu noi state. **România întreține în prezent relații comerciale cu 110 țări,** din care cu mai mult de o treime s-au încheiat acorduri bilaterale de durată.

În cincinalul 1966—1970, a fost promovată — ca o formă superioară a relațiilor economice externe — cooperarea industrială cu țările socialiste și cu alte state. Astfel, au fost încheiate acorduri de cooperare în domeniul industriei energetice, în producția de nave, mașini-unelte, autoturisme și aeronautică, în industria chimică, minieră, petrolieră, în executarea unor sisteme de irigații, în efectuarea de cercetări geologice și în alte domenii. România are încheiate în prezent acorduri de cooperare economică și tehnico-științifică cu 60 de țări. Aceste acorduri privesc realizarea de obiective economice în țara noastră, asimilarea în fabricație a unor produse și cooperarea în producție, livrarea de instalații, mașini și utilaje românești și acordarea de asistență tehnică pentru realizarea de obiective economice în alte țări.

Cu toate succesele obținute în perioada 1966—1970 în dezvoltarea comerțului exterior, exportul a crescut cu 68 la sută, iar importul cu 81 la sută, ceea ce a influențat balanța de plăți externe.

S-a intensificat turismul internațional. Numărul turiștilor străini care au vizitat România în anul 1970 a fost de 2,3 milioane, de 3,4 ori mai mare decît în 1965.

9. POPULAȚIA ȘI NIVELUL DE TRAI

Populația țării a fost la 1 ianuarie 1971 de 20,4 milioane locuitori, cu 1,3 milioane mai mare decît la sfîrșitul anului 1965, sporul mediu anual al populației din acest cincinal fiind de 2 ori mai ridicat decît în cinci ani precedenți.

Procesul de urbanizare a cunoscut o continuă dezvoltare; la sfîrșitul anului 1970, locuia în municipii, orașe și comune suburbane 41 la sută din populația țării.

În anii cincinalului, au fost realizate progrese însemnate în folosirea resurselor umane ale țării. Ca urmare a dezvoltării și consolidării bazei tehnico-materiale a economiei, **s-au creat 800 de mii de noi locuri de muncă, numărul salariaților ajungînd în 1970 la 5,1 milioane.** Au fost atrase în măsură mai mare femeile în activitatea economico-socială; față de anul 1965, numărul femeilor salariate a sporit în 1970 cu peste 300 de mii.

În structura populației ocupate s-au produs modificări însemnate. Ponderea salariaților, a meseriașilor din cooperația meșteșugărească și a celor din cooperativele agricole de producție a crescut de la 46 la sută în 1965 la 54 la sută în 1970. Proporția populației care lucrează în agricultură s-a redus la mai puțin de jumătate din populația ocupată a țării.

Creșterea în ritm susținut a producției materiale și a venitului național a constituit baza sporirii veniturilor oamenilor muncii, a îmbunătățirii consumului de bunuri și servicii, a creat condiții pentru dezvoltarea construcției de locuințe, a învățămîntului, culturii și ocrotirii sănătății, a asigurat ridicarea nivelului de trai material și cultural al populației.

În anii cincinalului, fondul de consum pe un locuitor a crescut cu 27 la sută. Au fost aplicate măsuri de sporire sistematică a veniturilor populației provenite din retribuirea muncii, de majorare și utilizare mai eficientă a fondurilor sociale de consum.

În întreaga economie națională s-a generalizat un nou sistem de salarizare, care asigură o mai strînsă corelație între cuantumul retribuției și munca depusă, o mai judicioasă proporție între veniturile diferitelor categorii de salariați. Prin noul sistem de salarizare, precum și prin alte măsuri adoptate, s-a asigurat o mai deplină traducere în viață a principiilor de echitate socială caracteristice societății noastre.

O atenție deosebită s-a acordat în această perioadă creșterii salariilor mici; salariul minim a sporit cu 40 la sută, ajungînd în 1970 la 800 lei, față de 570 lei cît a reprezentat în anul 1965. Au fost scutite de impozite salariile pînă la 850 lei și reduse cotele de impozit pentru salariile între 850–1 210 lei.

În anii cincinalului, s-a îmbunătățit continuu structura salariaților pe grupe de salarii realizate:

	Proporția salariaților pe grupe de salarii realizate — % —	
	1965	1970
Salarii realizate lunar		
— total salariați —	100,0	100,0
— pînă la 900 lei	39,6	7,0
— 901–1 100 lei	23,1	20,3
— 1 101–1 500 lei	23,4	37,7
— 1 501–2 000 lei	10,1	20,8
— 2 001–2 500 lei	2,6	8,2
— peste 2 500 lei	1,2	6,0

În 1970 peste 70 la sută din numărul muncitorilor au realizat salarii mai mari de 1 100 lei, în timp ce în 1965 numai 34 la sută din muncitori realizau asemenea venituri.

În perioada 1966–1970, salariul real, adică puterea de cumpărare a salariului mediu a crescut, așa cum rezultă din următoarele date:

		1965	1970
1. Salariul mediu	lei lunar	1 115	1 435
2. Indicele salariului mediu	%	100,0	128,7
3. Indicele prețurilor mărfurilor și tarifelor serviciilor	%	100,0	104,6
4. Indicele salariului real	%	100,0	120,0

Veniturile din salarii ale populației au fost în anul 1970 cu 31,5 miliarde lei mai mari decît în

anul 1965, crescînd cu peste 50 la sută; aceste venituri au sporit în principal ca urmare a măsurilor de majorare a salariilor tuturor categoriilor de oameni ai muncii și a creșterii numărului de salariați.

În această perioadă au fost reduse prețurile la o serie de sortimente de țesături din bumbac, tricotaje, confecții, încălțăminte, mobilă, articole din mase plastice, articole electrotehnice, articole pentru copii etc. În același timp, din necesități de așezare pe criterii economice și de rentabilizare a unor sectoare de activitate, precum și pentru sporirea cointeresării producătorilor agricoli, au fost majorate prețurile cu amănuntul la unele produse, tarifele la unele servicii și chiriile.

În anul 1970, pe ansamblu, indicele prețurilor și tarifelor a fost mai ridicat cu 4,6 la sută față de 1965. Datorită însă sporirii însemnate a salariului mediu și anume cu 28,7 la sută, **puterea de cumpărare a salariilor a fost cu 20 la sută mai mare,** dînd posibilitate salariaților să achiziționeze cantități sporite de bunuri și să folosească un volum mai mare de servicii.

Creșterea salariului real a fost realizată la limita minimă stabilită în Directivele Congresului al IX-lea al P.C.R.

La sporirea veniturilor populației o contribuție importantă a avut-o acordarea, an de an, a unor fonduri tot mai mari de la buget pentru acțiuni social-culturale. În cadrul acestora s-au acordat fonduri sporite pentru creșterea alocației de stat pentru copii, a burselor și ajutoarelor de asigurări sociale. În anul 1967, s-a introdus indemnizația de 1 000 de lei ce se acordă la naștere pentru

al treilea copil și următorii; de la 1 martie 1969 s-au mărit la 130 de lei lunar, în mediul urban și la 80 de lei lunar în mediul rural, alocațiile pentru copiii salariaților cu salarii pînă la 1 300 lei; începînd cu anul 1968 s-au mărit bursele studenților.

Fondurile alocate pentru plata pensiilor au fost de 2,2 ori mai mari decît în anul 1965. Nivelul mediu al pensiei pentru limită de vîrstă a fost în anul 1970 cu 32 la sută mai mare decît în anul 1965.

Ca urmare a creșterii cheltuielilor social-culturale de la bugetul statului, veniturile suplimentare de care a beneficiat în medie o familie — în afara veniturilor provenite din retribuirea muncii — au crescut de la 3 600 lei în 1965 la 5 500 lei în 1970.

Veniturile realizate în cadrul unei familii au crescut și ca urmare a sporirii numărului de persoane salariate dintr-o familie.

În perioada 1966—1970, au avut loc transformări importante în viața oamenilor muncii de la sate. Au continuat să se îmbunătățească consumul alimentar și condițiile de locuit, înzestrarea satelor cu așezăminte de cultură și învățămînt, cu unități medico-sanitare; s-a extins rețeaua unităților comerciale și prestatoare de servicii.

În anii cincinalului **au crescut veniturile țărănimii și ale celorlalte categorii de oameni ai muncii de la sate.** Alături de veniturile din agricultură, o pondere însemnată în bugetul familiilor din mediul rural o dețin veniturile realizate de către membrii acestora care lucrează ca salariați în unitățile economice, administrative și social-

culturale. Numărul noilor angajați proveniți din rîndul țărănimii a fost de circa 600 mii.

În ultimul an al cincinalului au fost adoptate măsuri pentru a se trece la asigurarea unui venit minim garantat tuturor țăranilor cooperatori care participă cu regularitate la muncă.

Prin instituirea sistemului de pensii pentru membrii cooperatori și acordarea de indemnizații familiilor cu mulți copii, au fost create surse suplimentare de creștere a veniturilor bănești ale țărănimii. În anul 1970, pensiile plătite cooperatorilor au însumat aproape un miliard lei.

Cu toate că veniturile țărănimii au crescut, datorită condițiilor climaterice nefavorabile din ultimii ani, care au influențat nivelul producției agricole, prevederile cincinalului nu au fost realizate integral.

O expresie a creșterii nivelului de viață la sate o constituie sporirea volumului desfacerilor de mărfuri. Față de 1965, în anul 1970 s-au vîndut în mediul rural cu 32 la sută mai multe mărfuri nealimentare. Vînzările au crescut la tricotaje de 1,5 ori, la confecții de 1,6 ori, la mobilă de 1,8 ori, la televizoare de 2,3 ori, la răcitoare electrice de 2,4 ori, mașini de gătit cu gaze de 2,7 ori, mașini de spălat rufe de 1,9 ori, mașini de cusut de 1,5 ori etc.

În ultimii 5 ani, populația din mediul rural a construit peste 260 000 de case; au fost electrificate 4 077 de sate, la sfîrșitul anului 1970 fiind electrificate peste patru cincimi din numărul satelor.

În acest cincinal a început și se află în curs de desfășurare acțiunea de sistematizare a localităților rurale.

Concomitent cu creșterea veniturilor provenite din muncă, **populația de la orașe și sate a beneficiat de fondurile sociale de consum alocate de stat pentru finanțarea învățămîntului, activității culturale, ocrotirii sănătății și alte nevoi sociale.** Cheltuielile făcute de stat în aceste domenii — care s-au ridicat în anii cincinalului la aproape un sfert din totalul cheltuielilor bugetare — s-au răsfrînt în mod direct asupra traiului fiecărui cetățean, al fiecărei familii.

Cheltuielile de la bugetul de stat pentru acțiuni social-culturale au fost în anul 1970 de 35,7 miliarde lei, față de 22,4 miliarde lei în 1965.

Pe principalele acțiuni, aceste cheltuieli s-au repartizat astfel:

	Realizări 1970 — mil. lei —	1970 în % față de 1965
Învățămînt	9 229	141
Cultură și artă	921	125
Sănătate	6 926	145
Ajutorul de stat pentru copii	4 132	152
Asigurări sociale de stat	11 257	217

ÎNVĂȚĂMÎNTUL a cunoscut în anii cincinalului o continuă dezvoltare. S-a extins rețeaua și s-a dezvoltat baza materială a învățămîntului. Volumul investițiilor efectuate în anii cincinalului a fost de peste 4 miliarde lei.

Au fost construite circa 13 400 săli de clasă pentru învățămîntul de cultură generală, profesional și tehnic, noi laboratoare, ateliere școlare, inter-

nate și cantine pentru elevi. În învățămîntul superior s-au dat în folosință spații de învățămînt însumînd aproape 153 mii mp, cămine studențești cu circa 18 mii locuri și cantine pentru aproape 15 mii persoane.

S-au construit și dat în folosință clădiri noi pentru Institutul politehnic București, Institutul pedagogic Suceava, Academia de studii economice, Conservatorul „Ciprian Porumbescu", Institutul de arhitectură București, Institutul agronomic și Facultatea de stomatologie Cluj, Institutul agronomic Iași și altele. Sînt în curs de execuție construcții noi pentru Facultatea de mecanică a Institutului politehnic Brașov și pentru Institutul de petrol Ploiești.

Ca urmare a dezvoltării învățămîntului, **populația școlară a ajuns la sfîrșitul cincinalului la aproape 4 milioane, fiecare al cincilea locuitor al țării fiind astăzi elev sau student.** Este în plină desfășurare generalizarea învățămîntului de 10 ani și a fost încheiată în linii generale acțiunea de cuprindere în școli a copiilor în vîrstă de 6 ani.

În școlile de cultură generală învață în prezent 2,9 milioane elevi; în licee 506 mii elevi, din care 119 mii elevi în licee de specialitate; învățămîntul profesional cuprinde 282 mii elevi; numărul studenților se ridică la 152 mii.

S-au creat forme noi de învățămînt. Astăzi funcționează 226 licee de specialitate, din care 137 cu profil tehnic și 41 cu profil economic. În cadrul învățămîntului superior, au luat ființă facultățile de subingineri. Au început să fie organizate în mod sistematic cursuri de perfecționare profesională, prin policalificare și reciclare.

În perioada 1966—1970, au fost pregătiți în școli aproape 369 mii muncitori calificați, iar un număr de aproape 1,2 milioane s-au calificat ori și-au ridicat calificarea la locul de muncă. Ponderea muncitorilor calificați a crescut de la 77 la sută la 82 la sută.

Economia națională a primit în anii cincinalului peste 148 mii cadre cu pregătire medie de specialitate, 116 mii cadre cu pregătire superioară, din care 43,3 mii ingineri, 8,3 mii economiști, 7,7 mii medici și farmaciști. La sfîrșitul anului 1970 numărul cadrelor cu pregătire superioară a ajuns la 315 mii, iar al celor cu pregătire medie la 750 mii.

S-a desfășurat o amplă ACTIVITATE DE RĂSPÎNDIRE A CULTURII. S-au construit și dat în folosință Centrul de televiziune București, 19 cinematografe cu peste 10 mii locuri, se află în curs de construcție Teatrul Național București și teatrele din Craiova și Tîrgu Mureș. Numărul stațiilor principale de televiziune este în 1970 aproape dublu față de cele din 1965, iar numărul orelor de program a crescut în același interval cu 92,6 la sută. Numărul abonamentelor la radio și radioficare a ajuns la sfîrșitul anului 1970 la peste 3 milioane, iar numărul abonamentelor la televiziune la aproape 1,5 milioane, de 3 ori mai mult decît în 1965. Numărul spectatorilor la teatre și instituții muzicale a fost în anul 1970 de aproape 12 milioane, iar la cinematografe de aproape 200 milioane. În studiourile românești în perioada 1966—1970 s-au produs 62 filme artistice de lung metraj, 656 filme documentare și 378 jurnale cinematografice.

În anii cincinalului, în editurile de stat au apărut aproape 19 mii titluri de cărți și broșuri, cu un tiraj de 348 milioane exemplare. În anul 1970, tirajul ziarelor a crescut cu 14,3 la sută față de 1965, iar al revistelor și al altor publicații periodice cu 39,6 la sută.

Au fost înființate noi organe locale de presă, astfel încît în prezent în fiecare județ al țării apar ziare proprii; pentru tipărirea în bune condiții a acestora au fost construite și date în funcțiune 3 tipografii județene, alte 12 fiind în curs de execuție.

S-a dezvoltat baza materială a învățămîntului și culturii în limbile naționalităților conlocuitoare.

Pentru OCROTIREA SĂNĂTĂȚII populației, s-au dat în folosință importante unități spitalicești în Suceava, Hunedoara, Constanța, Craiova, Slobozia, Oradea și Cluj, noi policlinici, dispensare, creșe și alte unități sanitare. S-a îmbunătățit înzestrarea unităților sanitare cu aparatură modernă, asigurîndu-se condiții tot mai bune pentru deservirea medicală a populației. A început construcția a 9 complexe sanatoriale, din care 3 se realizează din fondurile centralizate ale statului și 6 din fondurile Uniunii Generale a Sindicatelor din România. Numărul paturilor de asistență medicală a crescut cu 24 mii, revenind în medie 8,3 paturi la 1 000 locuitori, față de 7,6 paturi în 1965. Numărul locurilor în creșe a crescut față de 1965 de 2,5 ori.

La sfîrșitul anului 1970, în țara noastră existau circa 30 mii medici, revenind un medic la 676 locuitori; numărul cadrelor medii sanitare a cres-

cut în anii cincinalului cu 23 mii, ajungînd la 101 mii.

În anii cincinalului 1966—1970 s-au asigurat condiții mai bune pentru securitatea și protecția muncii în toate ramurile economiei. Volumul cheltuielilor destinate în acest scop a însumat peste 7 miliarde lei, cu 87,7 la sută mai mult decît în anii 1961—1965.

În perioada 1966—1970, au beneficiat de odihnă și tratament prin unitățile specializate din stațiunile balneoclimaterice 3,9 milioane persoane.

S-au îmbunătățit în continuare CONDIȚIILE DE LOCUIT ale populației. **În anii cincinalului, au fost construite la orașe și sate aproape 660 mii locuințe, din care 344 mii din fondurile statului sau cu credite acordate de stat, depășindu-se prevederile planului. În această perioadă, peste 2 milioane de persoane s-au mutat în locuințe noi.**

Pentru dezvoltarea GOSPODĂRIEI COMUNALE, în anii cincinalului au fost alocate investiții în valoare de 6,8 miliarde lei, depășindu-se prevederile planului cu 8,9 la sută. Au fost realizate noi capacități și extinse instalațiile existente de alimentare cu apă din orașe, cantitatea de apă potabilă distribuită fiind în 1970 cu 76 la sută mai mare ca în 1965; rețeaua de apă potabilă a fost extinsă în anii cincinalului cu aproape 1 450 km, iar rețeaua conductelor de canalizare cu aproape 950 km. S-au asigurat condiții mai bune în domeniul transportului orășenesc în comun, parcul de vehicule crescînd cu 40 la sută.

Cincinalul 1966—1970 a marcat un nou pas înainte pe drumul făuririi unor condiții de trai

demne de eforturile eroice și pline de abnegație ale oamenilor muncii în edificarea orînduirii socialiste.

Marile realizări obținute în toate domeniile, în anii cincinalului 1966—1970, sînt rodul activității creatoare a clasei muncitoare, a țărănimii, intelectualității, a tuturor oamenilor muncii din țara noastră, care și-au consacrat întreaga energie, talentul și priceperea înfăptuirii neabătute a politicii științifice a Partidului Comunist Român.

Bilanțul rodnic al perioadei 1966—1970 constituie o bază trainică pentru înfăptuirea obiectivelor însuflețitoare ale programului de dezvoltare economică și socială a țării elaborat de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, pentru continuarea cu succes a operei de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră.

CONSILIUL ECONOMIC

COMITETUL DE STAT AL PLANIFICĂRII

DIRECȚIA CENTRALĂ DE STATISTICĂ

Lei 1,50